

บทความวิจัย

เรื่อง ประวัติศาสตร์มังงะแนว Boy's love : ภาพสะท้อนเรื่องเพศในสังคมญี่ปุ่นกับกระแสความนิยม
ในไทยช่วง 1996 – ปัจจุบัน

โดย

นางสาวนุชอาภา อาแว

รหัสนักศึกษา 05580729

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทความวิจัย	ประวัติศาสตร์ม้งะแนว Boy's love : ภาพสะท้อนเรื่องเพศในสังคมญี่ปุ่นกับกระแสความนิยมในไทยช่วง 1996 – ปัจจุบัน
ผู้เขียน	นางสาวนุชอาภา อาแว
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	อาจารย์ ดร.เพชรดา ชุนอ่อน
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “ประวัติศาสตร์ม้งะแนว Boy's love : ภาพสะท้อนเรื่องเพศในสังคมญี่ปุ่นกับกระแสความนิยมในไทยช่วง 1996 – ปัจจุบัน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของม้งะแนว Yaoi หรือชายรักชายที่สะท้อนถึงทัศนคติเรื่องเพศในสังคมญี่ปุ่น และกระแสความนิยมในไทย โดยใช้วิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ และสืบค้นข้อมูลจากเอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าม้งะแนว Yaoi ส่วนใหญ่เป็นผลงานของนักเขียนหญิง และกลุ่มนักอ่านที่นิยมม้งะแนวนี้มักจะเป็นผู้หญิง ซึ่งในด้านจิตวิทยาการพบว่า อ่านม้งะแนว Yaoi ของผู้หญิงญี่ปุ่นเป็นความต้องการที่จะหลุดพ้นจากความไม่เท่าเทียมกันเรื่องเพศในสภาพสังคมชายเป็นใหญ่ ม้งะแนว Yaoi ได้เริ่มเผยแพร่เข้ามาในไทยช่วง 1996 และได้รับความนิยมในไทยอย่างสูงในกลุ่มนักอ่านช่วงอายุ 12-35 ปีโดยเฉพาะกลุ่มผู้หญิง ซึ่งคล้ายกับในญี่ปุ่น ความนิยมในม้งะแนว Yaoi ค่อยๆ เพิ่มสูงขึ้นจนกลายเป็นวัฒนธรรม Yaoi ไม่ได้เป็นเพียงแค่หนังสือการ์ตูนแต่ยังขยายไปสู่อุตสาหกรรมบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่นำเสนอโดยตรงและสอดแทรกในเนื้อเรื่องหลัก และยังต่อยอดไปถึงการผลิตสินค้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแนว Yaoi อีกด้วย เช่น รูปวาด พวงกุญแจ สติกเกอร์ ที่คั่นหนังสือ เป็นต้น นอกจากกลุ่มคนที่นิยมม้งะแนว Yaoi แล้ว ความคล้ายคลึงกันอีกประการระหว่างสังคมญี่ปุ่นกับสังคมไทยคือ การถกเถียงถึงความไม่เหมาะสมในแง่ของการเป็นสื่อลามก อย่างไรก็ตาม พบว่าการเปิดรับม้งะแนว Yaoi ในแง่ของความหลากหลายทางเพศในไทยได้รับการยอมรับมากกว่าในญี่ปุ่น

คำสำคัญ : ม้งะ, Yaoi

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง ประวัติศาสตร์มังงะแนว Boy's love : ภาพสะท้อนเรื่องเพศในสังคม ญี่ปุ่นกับกระแสความนิยมในไทยช่วง 1996 – ปัจจุบัน เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450109 การศึกษา เอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูง จากอาจารย์ ดร.เพชรดา ชุนอ่อน อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว หะเหมียว ม้อย ไอซ์ และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ คุณป้าเจ้าของร้านสุกี้ผู้เอื้อเฟื้อ คุณ Eugene Rimmel ผู้คิดค้นมาสคาร่า นักเคมีผู้คิดค้นลิปสติก ผู้ทำให้หน้าตาผู้วิจัยมีชีวิตชีวาขึ้น ขอขอบคุณโพล์และเปียน ผู้เป็นทั้งเพื่อนและรุมเมทที่น่ารัก คอยอยู่ให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจให้กันเสมอ ไม่ว่าจะยามทุกข์ ยามสุข หรือยามหิว และขอขอบคุณ คุณคิมนัมจุน คุณคิมชอกจิน คุณมินยุนกิ คุณจองโฮชอก คุณพัคจีมิน คุณคิมแทฮยอง คุณจอนจองกุก สมาชิกวง BTS ที่เป็นกำลังใจและแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด ประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

นุชอาภา อาแว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญรูปภาพ.....	ง
ประวัติศาสตร์มังงะแนว Boy's love : ภาพสะท้อนเรื่องเพศในสังคมญี่ปุ่นกับกระแสความนิยมในไทยช่วง 1996 – ปัจจุบัน.....	1
บรรณานุกรม.....	19
ประวัติผู้วิจัย.....	21

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	ลิงที่ใส่ชุดเหมือนพระสงฆ์และกำลังสวดอธิษฐานและกบที่กำลังแก้มเล่นเป็นพระพุทธรูป.....	2
ภาพที่ 2	หนึ่งในภาพล้อเลียนจากหนังสือโฮคุไซมังงะ.....	3
ภาพที่ 3	ในภาพบรรยายเรื่องราวระหว่างนักบุกเบิกโมคุเบและชานาจากบ้านนอกที่เดินทางเข้ามายัง โตเกียวที่พยายามจะตีมน้ำก็อกแต่ไม่รู้วิธีเปิดน้ำประปา เสียดสีสังคมยุคเมจิที่เปลี่ยนแปลงไปตาม อารยธรรมตะวันตกอย่างรวดเร็วจนประชาชนคนธรรมดาตามไม่ทัน.....	5
ภาพที่ 4	Kaze to Ki no Uta หรือ A Poem of Wind and Trees งานเขียนของทาเคมิยะ เคย์โกะ ...	10
ภาพที่ 5	Super Lover งานเขียนของ Miyuki Abe.....	11
ภาพที่ 6	รูปร่างของตัวเอกที่เป็นฝ่ายรับหรืออูเคะ มีรูปร่างผอมบาง ตัวเล็ก ใบหน้าสวย ตากลมโตเหมือน Shojo manga ที่ได้รับความนิยมในผู้หญิงเช่นเดียวกับ Yaoi Manga ในปัจจุบัน.....	13
ภาพที่ 7	Junjou Romantica มังงะ Yaoi ที่ได้รับความนิยมอย่างมากจนนำมาทำเป็นการ์ตูนซีรีส์.....	16

ประวัติศาสตร์มังงะแนว Boy's love : ภาพสะท้อนเรื่องเพศในสังคมญี่ปุ่นกับกระแสความนิยมในไทย ช่วง 1996 – ปัจจุบัน

บทนำ

“มังงะ” เป็นผลงานที่ถ่ายทอดออกมาผ่านภาพและตัวอักษร มีประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน ตั้งแต่สมัยศตวรรษที่ 12 และในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากสภาวะกดดันจากสงครามทำให้ผู้คนแสวงหาความบันเทิง มังงะซึ่งมีเนื้อหาตลกขบขันจึงได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก และได้รับความนิยมต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยบทความนี้จะศึกษาเกี่ยวกับมังงะชายรักชาย หรือ มังงะ Boy's Love ที่ประกอบไปด้วยแนว Tanbi, Shonen-Ai และ Yaoi ที่เป็นที่ยอมรับอย่างลับ ๆ ในหมู่นักอ่านที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เพราะในความเป็นจริงของสังคมญี่ปุ่นผู้หญิงจะไม่สิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ มังงะ Yaoi จึงเป็นพื้นที่ที่สามารถปลดปล่อยอารมณ์จากการกดขี่ของสังคมชายเป็นใหญ่ แต่เนื้อหาบางส่วนมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ จึงทำให้นักอ่านต้องอ่านผลงานอย่างหลบซ่อน แม้ว่าในปัจจุบันมังงะ Yaoi จะได้รับการยอมรับบ้างแล้ว แต่ยังคงเป็นที่ถกเถียงถึงความเหมาะสมในการเป็นหนังสือที่สามารถอ่านในที่สาธารณะและการเป็นสื่อลามกที่ต้องควบคุมกับเผยแพร่ จากที่กล่าวมาข้างต้น บทความนี้มีวัตถุประสงค์ต้องการศึกษาประวัติของมังงะ Yaoi ในญี่ปุ่น และเพื่อศึกษาความนิยมของมังงะ Yaoi ญี่ปุ่นในไทยตั้งแต่ ค.ศ. 1996-ปัจจุบัน

ประวัติศาสตร์มังงะในญี่ปุ่น

คำว่า มังงะ แปลตรงตัวว่า "ภาพตามอารมณ์" ถูกใช้อย่างกว้างขวางเป็นครั้งแรกหลังจากจิตรกรอุคิโยเอะชื่อโฮคุไซตีพิมพ์หนังสือชื่อโฮคุไซมังงะในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 อย่างไรก็ตาม นักประวัติศาสตร์บางกลุ่มเห็นว่ามังงะอาจมีประวัติยาวนานกว่านั้น โดยมีหลักฐานคือภาพจิกะ (แปลตรงตัวว่า ภาพตลก) ซึ่งเป็นที่ยอมรับในศตวรรษที่ 12-13 หรือยุคเฮอัน-ยุคคามาคุระ (ค.ศ. 794-1333) มีลักษณะหลายประการคล้ายคลึงกับมังงะในปัจจุบัน อาทิ การเน้นเนื้อเรื่อง และการใช้เส้นที่เรียบง่ายแต่สละสลวย เป็นต้น หนึ่งในภาพวาดตลกขบขันที่โด่งดังคือภาพ “โจจูจินบุทสึกิงะ” เป็นภาพวาดขบขันที่วาดพวกสัตว์ต่าง ๆ ให้มีท่าทางการเคลื่อนไหวเลียนแบบมนุษย์

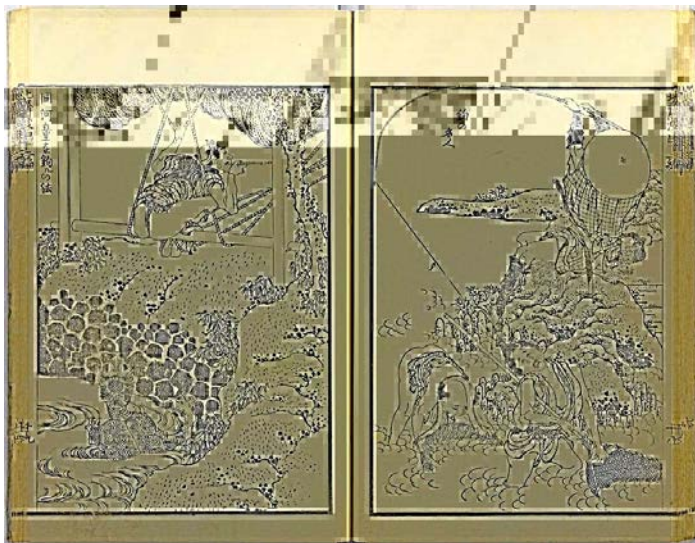

ภาพที่ 1 ลิงที่ใส่ชุดเหมือนพระสงฆ์และกำลังสวดอธิษฐานและกบที่กำลังแก้มเล่นเป็นพระพุทธรูปหากสังเกตที่บริเวณปากของลิงในรูป จะเห็นว่ามีเส้นออกมาจากปากลิง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แสดงท่าทางของลิงที่กำลังพูดคุยอยู่ด้วยการใช้สัญลักษณ์เพื่อเป็นสื่อแทนการแสดงออกหรืออากัปกิริยา และมังงะในปัจจุบันก็ใช้สัญลักษณ์เหล่านี้เช่นกัน ซึ่งหมายความว่า การใช้สัญลักษณ์เหล่านี้มีมาตั้งแต่ 800 ปีก่อนหน้านี้ สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน จึงมีการสันนิษฐานว่าภาพจิกะคือต้นกำเนิดของมังงะในปัจจุบัน

ที่มา : <https://matcha-jp.com/th/547>

จากยุคเฮอันเรื่อยมาจนถึงยุคเอโดะ (ค.ศ. 1600-1868) ศิลปะยอดนิยมในช่วงนี้คือ “อุคิโยเอะ” อุคิโยเอะ (浮世絵 Ukiyo-e) “โลกเบาหวิว”, “โลกอันล่องลอย” (Floating World) คำนี้แต่เดิมเป็นคำในพุทธศาสนาที่กล่าวถึงความไม่จริงยั่งยืนของชีวิตและการหลุดพ้นจากสภาวะดังกล่าว ต่อมาถูกแปรเปลี่ยนให้กลายเป็นคำที่หมายถึงวิถีชีวิตของคนเมืองในยุคเอโดะ ที่หมกมุ่นในเรื่องทางโลกย์และความสนุกสนานบันเทิงเรีงรมย์ ด้วยการเกื้อหนุนของระบบเศรษฐกิจสังคมที่การค้าขายเฟื่องฟูอย่างมากในยุคนั้น สินค้าที่ให้ความบันเทิง เช่น นิยาย หรือนิยายประกอบภาพจึงเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย ภาพที่น่าเสนอเรื่องราวชีวิตในสังคมดังกล่าวจึงถูกเรียกขานว่า อุคิโยเอะ (ukiyo-e) ซึ่งมีความหมายว่า "ภาพของโลกอันล่องลอย" เรื่องราวที่ถูกถ่ายทอดในอุคิโยเอะมักเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวพันกับชีวิตที่คนเมืองให้ความสนใจ ตั้งแต่ภาพประกอบบทกวี การค้าขายในเมือง เรื่องราวในย่านบันเทิงเรีงรมย์ (อย่าง โยชิวาระ ซึ่งเป็นย่านโลกีย์ที่สำคัญที่สุดของเอโดะ) โรงละคร

ภาพของนักแสดงอุปรากรคาบูกิ นักซูโม่ สาวงาม ไปจนถึงสาวบริการอย่างเกอิชาและนางโลม ฯลฯ
 (https://www.facebook.com/107238396113389/photos/a.126378274199401/624112954425928/?type=1&theater, 2560)

ภาพที่ 2 หนึ่งในภาพล้อเลียนจากหนังสือโฮคุไซมังงะ

ที่มา : <https://matcha-jp.com/th/547>

ซึ่งศิลปินที่มีชื่อเสียงในยุคนี้คือคัทสึชิเกะ โฮคุไซ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากศิลปินทางฝั่งยุโรป ตะวันตก อาทิเช่น นักแต่งเพลงชาวฝรั่งเศส เดอบุซี จิตรกรชาวดัตช์ แวนโก๊ะ โฮคุไซกล่าวว่า “ภาพวาดทั้งหมดวาดขึ้นจากรสนิยมภายในจิตใจของตนเอง” เป็นภาพวาดที่แสดงออกถึงธรรมชาติและพฤติกรรมของบุคคลในเชิงขบขัน แม้แต่สิ่งที่ไม่มีความหมายอยู่บนโลกใบนี้และสรรพสิ่งทั้งหมดทั้งมวลก็ถูกนำมาวาดด้วย เขาได้รวบรวมผลงานภาพสเก็ตช์และตีพิมพ์เป็นรูปเล่ม และใช้ชื่อว่า “โฮคุไซมังงะ” จากการตีพิมพ์หนังสือเล่มนี้ทำให้คำว่ามังงะถูกนำมาใช้เรียกผลงานภาพเขียนแนวเดียวกันอย่างแพร่หลายในเวลาต่อมา (<https://matcha-jp.com/th/547, 2558>)

คำว่ามังงะ (Manga) นี้เริ่มใช้ครั้งแรกในญี่ปุ่น ค.ศ. 1814 (ปีที่ตีพิมพ์โฮคุไซมังงะ) คำๆ นี้ประกอบด้วยตัวอักษรคันจิ (อักษรจีน) 2 ตัวคือ 漫 (Man) ที่แปลว่ากะทันหัน (Impromptu) หรือ ความตามใจคิดที่มีเส้นสับสนของความแปลกประหลาดวิิดถาวร (Whimsical) กับคันจิอีกตัวคือ 画 (Ga)

ที่แปลว่ารูปภาพ ในแง่จุดกำเนิดของคำ มังงะในช่วงแรกเริ่มนั้นคาดว่าหมายถึงภาพวาดแปลกๆ ของจิตรกร หรือภาพที่วาดขึ้นแบบเร็ว ๆ ไม่ได้ตั้งหลักตั้งตัว และบางครั้งก็มีคำบรรยายหรือโน้ตประกอบ แต่เมื่อเวลาผ่านไป ความหมายก็ถูกเปลี่ยน กร่อน และเพิ่มเติม คำว่ามังงะจึงแปลโดยรวมว่าภาพตามอารมณ์ ใช้เรียกหนังสือการ์ตูนที่ใช้ภาพและตัวอักษรที่อยู่ในช่อง ในปัจจุบัน คำว่ามังงะ ในภาษาญี่ปุ่นนั้นไม่ได้ใช้เรียกเพียงแค่นั่งสีรูปภาพตามรากศัพท์เพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายถึงการ์ตูน (Cartooning) หนังสือการ์ตูน (Comics) หรือกระทั่งการ์ตูนเคลื่อนไหวอย่างอนิเมะได้ด้วยในบางกรณี (ซึ่งในปัจจุบันมีการแยกประเภทอย่างชัดเจนขึ้น) ซึ่งความหมายของมังงะแบบปัจจุบันนี้เริ่มใช้ระบุว่า เป็นแนวหรือลักษณะงานเขียน/ภาพของนักเขียนการ์ตูนชื่อดังของยุคนี้ ตั้งแต่ ค.ศ. 1876 อย่างคิตาซาวะ ยาสุจิ (Kitazawa Yasuji) หรือเป็นที่รู้จักกว้างขวางกว่าจากนามปากกาคิตาซาวะ ระกุเท็น (Kitazawa Rakuten) (<https://themomentum.co/manga-001/>, 2561)

ยุคสมัยเมจิ (ค.ศ. 1868-1912) คือยุคที่มีการปฏิรูปอารยธรรมให้เป็นแบบตะวันตก คิตะซาวะ ระกุเท็นได้รับอิทธิพลจากนักเขียนการ์ตูนชาวออสเตรเลียที่ทำงานอยู่ที่เดียวกัน จึงได้ริเริ่มเขียน ผลงานมังงะเสียดสีสังคมในค.ศ. 1895 และกลายเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในยุโรป มังงะของเขามีชื่อว่า Tagosaku to Mokube no Tokyo Kenbutsu เป็นมังงะเสียดสีสังคมที่เข้มข้นและแฝงไปด้วยมุขตลก

ภาพที่ 3 ในภาพบรรยายเรื่องราวระหว่างนักบุกเบิกโมคุเบและชวานาจากบ้านนอกที่เดินทางเข้ามายังโตเกียวที่พยายามจะดื่มน้ำก็อกแต่ไม่รู้วิธีเปิดน้ำประปา เสียชื่อเสียงคนยุคเมจิที่เปลี่ยนแปลงไปตามอารยธรรมตะวันตกอย่างรวดเร็วจนประชาชนคนธรรมดาตามไม่ทัน(<https://historyxsite.wordpress.com/2017/09/25/meiji/>, 2560)

ที่มา : <https://matcha-jp.com/th/547>

ต่อมาในยุคโชวะ (ค.ศ. 1926-1989) เนื่องจากยุคนี้เป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 มังงะที่เริ่มได้รับอิทธิพลจากต่างชาติตั้งแต่ยุคเมจิเป็นมังงะแนวตลกขบขันและเสียดสีสภาพสังคมในเชิงที่เล่นที่จริงลักษณะของลายเส้นและแนวทางการเล่าเรื่องที่ได้รับอิทธิพลจากการ์ตูนของวอลต์ ดิสนีย์ การ์ตูนจากอเมริกา ทำให้มังงะมีความน่าสนใจมากขึ้น และได้กลายเป็นสิ่งที่สามารถฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้คนที่อยู่ในสภาวะกดดันจากสงครามให้ผ่อนคลาย มังงะจึงได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นจากยุคก่อน ๆ อย่างรวดเร็ว (<https://themomentum.co/manga-001/>, 2561)

เนื่องจากยุคเฟื่องฟูของมังงะเป็นยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มังงะจึงมีเนื้อหาสะท้อนสภาพบ้านเมือง ณ ขณะนั้น และสอดแทรกความคาดหวังของสังคมผ่านทางผลงาน เช่น เรื่อง Black Jack ผลงานของโอซามุ เท็ตซึกะ นักเขียนชื่อดังในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้ที่ได้ฉายาว่าพระเจ้าแห่งโลกการ์ตูน เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับหมอหนุ่มผู้มีฝีมือด้านการแพทย์ที่มีจิตใจ

ด้านชา เขาสามารถทำทุกอย่างเพื่อเงินตรา แต่ยังคงมีมนุษยธรรมคอยช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ ในแต่ละตอน หมอแบล็คแจ๊คต้องรักษาคนไข้ในรูปแบบที่คาดไม่ถึง เช่นการผ่าตัดมนุษย์ต่างดาวให้สำเร็จ เป็นการสะท้อนถึงสังคมญี่ปุ่นสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มีกบเจอบุคคลหรือปัญหาที่ไม่คาดคิด และมีความหวังว่าจะต้องแก้ไขสถานการณ์นั้นไปให้ได้เหมือนอย่างหมอแบล็คแจ๊ค เป็นต้น (<https://themomentum.co/manga-001/>, 2561) จากการเป็นสื่อที่เกี่ยววาทจิตใจในช่วงสงคราม เมื่อเวลาผ่านไป มังงะยังคงเป็นสิ่งสร้างความสุขให้กับชาวญี่ปุ่นเรื่อยมาจนเติบโตเป็นอุตสาหกรรมบันเทิงแขนงหนึ่ง โดยมังงะไม่ได้มีเพียงเนื้อหาสะท้อนสังคม แต่เริ่มแยกย่อยออกมาหลากหลายรูปแบบ โดยมีชื่อเรียกที่ชัดเจน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่านที่มีเพศและช่วงวัยที่แตกต่างกันได้ อย่างเหมาะสม แนวมังงะเหล่านี้เป็นที่รู้จักในวงกว้างและสามารถค้นหาอ่านได้ง่าย มังงะในปัจจุบันสามารถแบ่งออกได้ 9 ประเภทใหญ่ ๆ (<https://akibatan.com/2018/04/scoop-the-type-of-manga/>, 2561) ดังนี้

- 1.) Youji Manga
- 2.) Kodomo Manga
- 3.) Shounen Manga
- 4.) Shoujo Manga
- 5.) Seinen Manga
- 6.) Seijin Manga
- 7.) Josei/Redikomi
- 8.) Shounen-Ai และ
- 9.) Shoujo-Ai

Youji Manga : คือมังงะที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 1-4 ปี เป็นหนังสือภาพที่มีจำนวนช่อกน้อย ส่วนมากจะใช้ตัวอักษรhiraganaบรรยาย เนื้อหาส่วนใหญ่ของมังงะแนวนี้เกี่ยวกับการเรียนรู้ การศึกษาต่างๆ ก่อนการเข้าโรงเรียน และเนื้อหาเพื่อความบันเทิง

Kodomo Manga : คือมังงะสำหรับเด็กที่มีอายุประมาณ 5-10 ปี เนื้อหาของมังงะแนวนี้ ยังคงเป็นเนื้อหาที่ไม่ค่อยมีความซับซ้อนเช่นเดียวกับ Youji Manga ความแตกต่างคือการดำเนินเรื่อง

ที่จริงจังมากขึ้น เป็นเนื้อหาเพื่อความบันเทิงสอดแทรกคติสอนใจที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ในชีวิตจริง และไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เหมือนกับ Youji Manga

Shounen Manga : คือมังงะที่เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมมากที่สุด ผู้อ่านส่วนใหญ่คือเด็กผู้ชาย ซึ่งในปัจจุบันเด็กผู้หญิงก็นิยมอ่านเช่นกัน ภายในเล่มเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการผจญภัย การต่อสู้ เนื้อเรื่องซับซ้อนกว่า 2 ประเภทข้างต้น และมีเนื้อหาความรุนแรงเพิ่มเข้ามา เช่น ฉากต่อสู้แบบใช้อาวุธ ฉากตัวละครในเรื่องเสียชีวิต เป็นต้น

Shoujo Manga : เป็นมังงะที่นิยมในเด็กผู้หญิง มีเนื้อหาเกี่ยวกับตัวเองเป็นผู้หญิงที่มีความรักกับชายหนุ่มหน้าตาดีราวกับเจ้าชายในฝัน ตัวละครจะมีลักษณะร่างกายสูงเพรียว ใบหน้าเรียว ตากลมโต สวย

Seinen Manga : มังงะแนวนี้เหมาะสำหรับผู้ที่อายุ 18-25 ปี เนื่องจากต้องอาศัยวุฒิภาวะในการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง มีทั้งเนื้อหาสนุกสนาน อ่านแล้วผ่อนคลาย ได้แง่คิด ไปจนถึงเนื้อหาที่รุนแรงกว่า Shounen Manga มีฉากที่บีบคั้นอารมณ์ เช่น ฉากต่อสู้ที่รุนแรงสมจริง โหดเหี้ยม ฉากความขัดแย้งของตัวละครที่ทำให้บรรยากาศกดดัน ฉากที่สื่อไปถึงเรื่องเพศ เป็นต้น

Seijin Manga : แต่เป็นมังงะที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักและเพศชัดเจน ทั้งแนวรักต่างเพศ และเพศเดียวกัน เนื้อหาเหล่านี้ค่อนข้างไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก จึงมีการจัดเรตติ้งให้อยู่ในประเภทของมังงะสำหรับผู้ใหญ่เพื่อไม่ให้มังงะแนวนี้เข้าข่ายสื่อลามก

Josei Manga หรือ Redikomi : คำว่า Redikomi มาจากคำว่า Lady Comic ที่แปลว่าการ์ตูนผู้หญิง เนื้อหาคลายคลึงกับ Seijin Manga แต่เพียงปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้นักอ่านหญิงพึงพอใจ เช่น การที่ตัวละครถูกข่มขืนหรือถูกพันธนาการ หรือนิสัย Masochist (นิสัยที่ชื่นชอบหรือมีความสุขทางเพศจากความเจ็บปวดที่ผู้อื่นมอบให้) โดยคุณ Fujimoto Yukari นักวิจารณ์การ์ตูน เคยกล่าวไว้ว่า “เพราะถูกสอนกันมาว่าการที่หญิงคนหนึ่งจะปรารถนาและไขว่คว้าในเพศตรงข้ามนั้น เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม” และด้วยความเชื่อเช่นนั้น จึงทำให้เกิดเป็นภาพที่ตัวละครชาย (หรือเพศหญิง แต่อยู่ในตำแหน่งของชาย) จะมีภาพลักษณ์ที่เหนือกว่า ในการ์ตูนแนวนี้ อยู่เสมอ (<https://akibatan.com/2018/04/scoop-the-type-of-manga/>, 2561) จุดต่างของ Josei Manga กับ Seijin Manga คือฉากร่วมรัก ผลงานแนว Seijin จะมีการบดบังปกปิดส่วนที่เป็นอวัยวะเพศ แต่ Josei Manga จะใช้อักษรในการบรรยายฉากนั้น หรือตัดส่วนที่เป็นอวัยวะเพศออกไปเลย

Shounen-Ai : มังงะที่มีตัวเอกเป็นเด็กชาย เนื้อหานำเสนอความรักสดใสบริสุทธิ์ ระหว่างเด็กหนุ่มสองคน ไม่นิยมนำเสนอเนื้อหาทางเพศ มีเพียงฉากเซอร์วิส (ฉากที่สื่อไปทางเพศเล็กน้อย เช่นการเปิดเผยส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย) แต่ไม่มีการนำเสนอฉากร่วมเพศ

Shoujo-Ai : เป็นมังงะแนวเดียวกันกับ Shounen-Ai แต่มีตัวเอกเป็นผู้หญิง เนื้อหาสดใสเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน แต่มีบางเรื่องที่น่าเสนอเรื่องราวที่สะท้อนค่านิยมชายเป็นใหญ่หญิงเป็นรอง ในสังคมญี่ปุ่นอยู่ด้วย (<https://akibatan.com/2018/04/scoop-the-type-of-manga/>, 2561)

ด้วยความที่มังงะเหล่านี้เป็นภาพเขียนที่สวยงาม คมชัด มีการวางพล็อตเรื่องและดำเนินเรื่องที่สนุกสนานน่าติดตาม มีหลากหลายแนว และจัดแบ่งเนื้อหาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้คนทุกช่วงวัยได้ นอกจากนี้ในเนื้อหาของมังงะแต่ละแบบยังสอดแทรกความรู้ต่าง ๆ และอุดมคติในแบบที่ผู้อ่านแนวนั้น ๆ ชื่นชอบ จึงทำให้มังงะได้รับความนิยมทั้งในญี่ปุ่นและในต่างประเทศ เช่น ไทย ความนิยมมังงะญี่ปุ่นในไทยสูงเป็นเพราะอ่านสนุก เข้าใจง่าย และวัฒนธรรมที่แฝงในเนื้อหาเป็นวัฒนธรรมเอเชียที่คนไทยยอมรับได้

นอกจากมังงะ 9 ประเภทนี้แล้ว ยังสามารถแยกประเภทมังงะตามแนวความรักได้อีก 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่ มังงะชายรักหญิง, มังงะหญิงรักหญิง (Yuri) และมังงะชายรักชาย (Yaoi) ซึ่งในการศึกษานี้ต้องการจะศึกษาเพียงแค่มังงะชายรักชายหรือ Yaoi

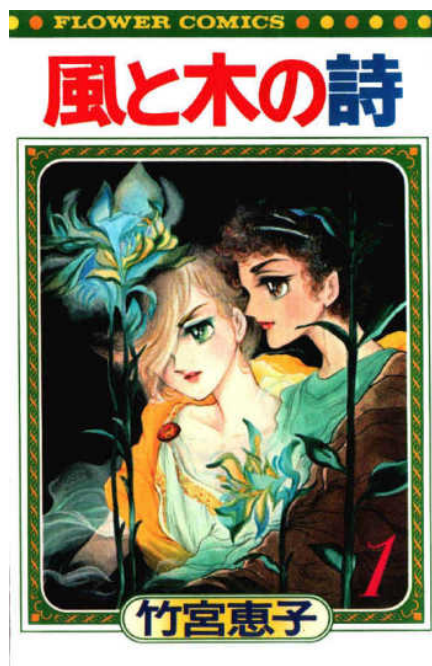
มังงะแนวชายรักชายหรือมังงะแนว Boy's love นั้นมีประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน และมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันตามเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง มังงะแนวชายรักชายสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แนวหลักๆ ได้แก่

- 1.) Tanbi
- 2.) Shonen-Ai
- 3.) Yaoi

จุดเริ่มต้นมาจากผลงานมังงะแนวชายรักชายที่เรียกว่าแนวทัมบิ (Tanbi) เป็นมังงะที่เกิดขึ้นในช่วง ค.ศ. 1960 มังงะแนวทัมบิเป็นมังงะที่เน้นบรรยายความสัมพันธ์ระหว่างชายหนุ่มกับชายคนรัก ด้วยภาษาที่สวยงาม เนื่องจากพื้นฐานของทัมบิคือการทำให้อาชีพมีความสำคัญกับความสวยงามและความรักเป็นหลัก ไม่เคร่งครัดกับจารีต จึงไม่แปลกที่ทัมบิจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรักระหว่างพ่อกับลูกด้วย ทัมบิเป็นมังงะที่มีกฎเกณฑ์ในการแต่งค่อนข้างเยอะ มีการวางโครงเรื่องที่ซับซ้อน และเขียนบรรยาย

เนื้อหาด้วยคันทันจิและรูปประโยคแบบวรรณศิลป์ที่แทบไม่พบในชีวิตประจำวัน และตอนจบไม่จำเป็นต้องจบแบบมีความสุขก็ได้ เพราะมังงะแนวนี้เน้นแสดงความงามของภาษาและกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงทำให้ทัมบิจัดอยู่ในประเภทมังงะชั้นสูง แต่ด้วยกฎเกณฑ์ที่มีมากมายและเนื้อหาที่เข้าใจยากทำให้มังงะแนวทัมบิค่อย ๆ เสื่อมความนิยมลงในเวลาต่อมา

เนื่องจากทัมบิเป็นมังงะที่ต้องใช้เวลาทำความเข้าใจเนื้อหา จึงเกิดมังงะแนวใหม่ที่มีเนื้อหาเข้าใจง่ายกว่าทัมบิ แต่ยังคงมีการวางเค้าโครงเรื่องชัดเจน มีประเด็นต่างๆ และข้อคิดสอดแทรกเข้ามาในเนื้อหาให้คิดตามตลอด นั่นคือมังงะแนว Shonen-Ai (ค.ศ. 1970) มาจากการผสมคำว่า Shonen ที่แปลว่าเด็กชาย กับคำว่า Ai ที่แปลว่าความรัก เป็นมังงะที่มีการเรียงประโยคแบบที่ใช้ในชีวิตประจำวัน อ่านง่าย แต่ยังคงเลือกใช้ถ้อยคำที่สวยงามน่าอ่านอยู่ เนื้อหาที่นำเสนอเป็นรูปแบบความรักที่บริสุทธิ์และมิตรภาพระหว่างชาย 2 คน แต่ไม่มีการบรรยายฉากร่วมเพศ มีเพียงฉากเซอร์วิสที่เปิดเผยเนื้อหนังหรือเป็นฉากพลอดรักเท่านั้นผลงานที่ทำให้แนว Shonen-ai เป็นที่นิยมคือ Kaze to Ki no Uta หรือ A Poem of Wind and Trees งานเขียนของทาเคมิยะ เคย์โกะ ซึ่งตีพิมพ์ในนิตยสารการ์ตูนผู้หญิงในปี 1976 เรื่องนี้เป็นเรื่องของกิลเบิร์ต คอคโคโต เด็กหนุ่มรูปงามในโรงเรียนประจำแห่งหนึ่งที่มีอันต้องอยู่ร่วมหอเดียวกันกับเพื่อนหนุ่ม (https://th.encyclopedia.info/wiki/_yaoi_shonen-ai, 2551) ผลงานแนวนี้ได้รับความนิยมมาเรื่อยๆ จนกระทั่ง ค.ศ. 1980 Shonen-ai จึงค่อยๆ ได้รับความนิยมน้อยลงเนื่องจากผู้อ่านสนใจด้านความสัมพันธ์ลึกซึ้งมากกว่าเนื้อหา (ณัชชาธิ์ย์ เลิศวิชญโรจน์, 2560 : 28) เกิดมังงะชายรักชายแนวใหม่ขึ้นมาใน ค.ศ. 1979 นั่นคือแนว Yaoi

ภาพที่ 4 Kaze to Ki no Uta หรือ A Poem of Wind and Trees งานเขียนของทาเคมิยะ เคย์โกะ

ที่มา :https://www.google.com/search?q=Kaze+to+Ki+no+Uta&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwj26ca9qePhAhXn7XMBHQRB0gQ_AUIDigB&biw=1366&bih=657#imgsrc=2Uedf1stkUuPXM:

มังงะ Yaoi เป็นมังงะที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์และความรักของชายหนุ่มกับชายหนุ่มอีกคน โดยตัวละครหลักของเรื่องมีอยู่ 2 ประเภทหลัก ๆ คือ เซเมะ (Seme) เรียกสั้น ๆ ว่าเมะ คือผู้ที่เป็นฝ่ายกระทำ และอุเคะ (Uke) เรียกสั้น ๆ ว่าเคะ คือผู้ที่เป็นฝ่ายถูกกระทำ และบางทีในบางเรื่องอาจวางตัวละครหลักให้เป็นโบ้ธ (Both) ที่สามารถเป็นได้ทั้งเมะและเคะ

Yaoi กำเนิดครั้งแรกช่วงปลายยุค 70 โดยซาคาคะ ยาซุโกะและฮัตสึ รินโกะ ที่ต้องการล้อเลียนโครงสร้างของงานเขียนโคลงจีนยุคเก่าซึ่งต้องประกอบด้วย ki (introduction บทนำ), syo (development ดำเนินเรื่อง), ten (transition จุดผกผัน), และ ketsu (conclusion บทสรุป) (https://th.encyclopedia.info/wiki/_yaoi_shonen-ai, 2551) โดยล้อเลียนเป็น Yaoi มาจากการย่อคำศัพท์ 3 คำ ได้แก่ Yama Nashi (ยามานาชิ) แปลว่าไม่มีจุดเด่น Ochi Nashi (โอชินาชิ)

แปลว่าไม่มีประเด็น และ Imi Nacho (อิมินาโช) แปลว่าไม่มีความหมาย แปลโดยรวมจะได้ความหมายประมาณว่าไม่มีเนื้อหาสาระใดๆ เนื้อเรื่องของผลงานแนวนี้นี้จึงนำเสนอเพียงความสัมพันธ์ของชายหนุ่มด้วยกันทั้งด้านความรักและความสัมพันธ์ลึกซึ้ง นำเสนอฉากร่วมเพศซึ่งแตกต่างจาก Shonen-ai ที่สอดแทรกข้อคิดแต่ไม่มีฉากร่วมเพศ เหตุนี้ทำให้ Yaoi เป็นที่ชื่นชอบเนื่องจากอ่านง่าย

ภาพที่ 5 Super Lover งานเขียนของ Miyuki Abe

ที่มา :https://www.google.com/search?biw=1366&bih=657&tbm=isch&sa=1&ei=3oO9XK_VAdKm9QO5kbXQCg&q=super+lover+manga&oq=super+lover+m&gs_l=img.1.0.35i39l2.2574122.2574682..2576352...0.0..0.192.298.0j2.....1....1..gwsimg.....0j0i30j0i5i30.mVibl7yLfZl#imgc=UawRfkAScJBxUM:

กระแสความนิยมมังงะ Yaoi ในประเทศไทย

เนื่องจากเนื้อหาของมังงะแนว Boy's Love นั้น เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่ไม่อิจฉาริษา เหมือนมังงะแนวชายหญิงทั่วไป และได้ใช้จินตนาการปลดปล่อยตัวเองจากสังคมผู้ชายเป็นใหญ่ เพื่อหลบหนีจากโลกแห่งความจริง ในเรื่องราวของมังงะ Yaoi นั้น ตัวละครจะเป็นเพศชายเหมือนกัน จะมีความเท่าเทียมในความสัมพันธ์มากกว่า และมีบทบาทในการเป็นคู่รักโดยที่ฝ่ายหนึ่งไม่ต้องอ่อนแอ ไม่ต้องให้พระเอกเป็นคนช่วยเหลือตลอดเวลา ซึ่งแนวความคิดนี้จะแตกต่างจากนิยายชายหญิง

แต่แนวความคิดนี้ก็มีการปฎิเสธเรื่องความเท่าเทียมทางเพศในแต่ละสังคมมาเกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากการอิงตัวละครจากผู้หญิงในสังคมที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายด้อยหรือถูกกดขี่อย่างญี่ปุ่น อาจยังไม่พบความสัมพันธ์ของตัวละครที่เท่าเทียมมากนัก (<https://www.the101.world/what-yaoi-tell-us/>, 2561) เหตุนี้ Boy's Love จึงได้รับความนิยมจากหญิงสาวชาวญี่ปุ่นที่เรียกตนเองว่า Fujoshi เป็นอย่างมาก (นิตยสาร Shukan Bunshun ฉบับวันที่ 1 กันยายน 2005)

ถึงแม้ Tanbi, Shonen-ai และ Yaoi มีเนื้อหาภายในที่แตกต่างกัน แต่มังงะทั้งสามรูปแบบนี้ ล้วนถูกแต่งขึ้นโดยผู้หญิง เพื่อตอบรับความนิยมของผู้หญิงที่เรียกตนเองว่า Fujoshi

Fujoshi (ฟูโจชิ) เป็นคำภาษาญี่ปุ่น มาจากการผสมคำว่า Fu (ฟู) ที่แปลว่าน่าขยะแขยง เสื่อมโทรม เลวทราม กับคำว่า Joshi (โจชิ) ที่แปลว่าผู้หญิง Fujoshi เป็นศัพท์ที่ใช้เรียกผู้หญิงที่เสพงานมังงะ Yaoi ซึ่งในอดีตการเสพผลงานเหล่านี้ยังเป็นเรื่องที่ต้องปกปิดไม่ให้สาธารณชนรับรู้ เพราะคนในสมัยทศวรรษที่ 1960 ยังคงได้รับการปลูกฝังว่ารักร่วมเพศคือเรื่องวิปริตและสมควรได้รับการบำบัดหรือกำจัดให้หมดไปจากสังคม ดังนั้นการเสพสื่อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวิปริตจึงถูกเหมารวมว่าเป็นผู้วิปริตและน่าขยะแขยงไปด้วย

เมื่อเวลาผ่านไป มังงะ Yaoi เป็นที่แพร่หลายในวงกว้าง แม้ว่าจะถูกมองว่าเป็นเรื่องวิปริตจนต้องเสพผลงานอย่างเงิบ ๆ แต่เพราะจิตใต้สำนึกของผู้หญิงญี่ปุ่นที่อยู่ภายใต้สังคมชายเป็นใหญ่ ถูกปลูกฝังว่าชีวิตหลังแต่งงานเป็นจุดสิ้นสุดของความโรแมนติก ตนจะต้องทำหน้าที่ภรรยาและแม่ที่ดี ทำตามคำสั่งผู้เป็นสามีอย่างเดียว ไม่สามารถโต้แย้งหรือมีสิทธิเสนอความคิดเห็นใด ๆ ได้ จึงเกิดการสร้างตัวละครผู้ชายที่มีรูปร่างผอมบาง หน้าตาสวยงาม และมีอารมณ์ความรู้สึกเหมือนผู้หญิงเพื่อแทนตัวละครผู้หญิง เพื่อให้ผู้หญิงรู้สึกหลุดพ้นจากการกดขี่ของผู้ชายและมีอิสระเรื่องกามารมณ์โดยไม่รู้สึกละเมิดศีลธรรม แต่ก็ยังต้องการความรักจากผู้ชายด้วย (https://th.encyclopedia.info/wiki/_yaoi_shonen-ai, 2551) จึงเกิดเป็นมังงะแนวชายรักชายขึ้นและเป็นที่นิยมในหมู่หญิงสาวตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 จนถึงปัจจุบัน ค่อย ๆ ขยับขยายเรื่อยมาจนในที่สุดกลายเป็นวัฒนธรรมส่งออกมายังประเทศไทยในช่วง ค.ศ. 1996 จุดเริ่มต้นของ “สาววาย” เป็นตัวย่อมาจากคำว่า Yaoi (ชายรักชาย) หรือ Yuri (หญิงรักหญิง)

ภาพที่ 6 รูปร่างของตัวเอกที่เป็นฝ่ายรับหรืออูเคะ มีรูปร่างผอมบาง ตัวเล็ก ใบหน้าสวย ตากลมโตเหมือน Shoujo manga ที่ได้รับความนิยมในผู้หญิงเช่นเดียวกับ Yaoi Manga ในปัจจุบัน
ที่มา: <https://mangarock.com/manga/mrs-serie-153203/chapter/mrs-chapter-153205>

กระแสความนิยมมังงะแนว Yaoi ในประเทศไทย

มังงะญี่ปุ่นได้รับความนิยมในประเทศไทยตั้งแต่ทศวรรษที่ 1990 แต่มังงะแนว Yaoi นั้นเริ่มเข้ามาในไทยช่วง ค.ศ. 1996 ไทยยังคงเป็นยุคที่ผู้คนถูกปลูกฝังว่าความสัมพันธ์และความรักชายหญิงเป็นเรื่องปกติ แต่กลุ่มชายรักชายหรือหญิงรักหญิงเป็นสิ่งที่ผิดปกติและไม่ถูกต้อง ดังนั้นสาววายไทยในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นยุคบุกเบิก แม้จะต้องปิดกั้นตัวตนไม่ให้ผู้อื่นรู้รสนิยมการเสพผลงาน Yaoi ของตัวเอง แต่ก็ยังมีการติดต่อสื่อสารพบปะกันภายในกลุ่มสาววายด้วยกันตามหลังร้านหนังสือหรือตามสถานที่ต่าง ๆ ที่คิดว่าปลอดภัย ไม่มีใครรู้เห็นเท่านั้น จะเห็นได้จากสื่อโทรทัศน์รายการหนึ่งชื่อว่ารายการ “หลุมดำ” เป็นรายการที่นำเสนอข่าวสาร เหตุการณ์ และเรื่องราวด้านมืดที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ถ่ายทอดออกมาเป็นบทความที่น่าสนใจ อาทิ ข่าวเรื่องผู้หญิงถูกพ่อเลี้ยงล่วงละเมิดทางเพศ รายการนี้ก็ได้นำเสนอเหตุการณ์บุกจับการ์ตูน Yaoi และการ์ตูนชายหญิงในงานสัปดาห์หนังสือ

เนื่องจากเข้าข่ายสื่อลามกอนาจาร จนกลายเป็นประเด็นที่เป็นปัญหาใหญ่ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สังคม การอ่านมังงะหรือการ์ตูน Yaoi ค่อนข้างเป็นสังคมแบบปิด

จนกระทั่ง ค.ศ. 2005 มังงะได้เริ่มแพร่หลายมากขึ้น จากที่นัดพบพูดคุยกันตามร้านหนังสือ ได้มีช่องทางการสื่อสารเพิ่มขึ้นมา โดยมีอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ และเว็บบอร์ดเป็นสื่อกลางในการแพร่ วัฒนธรรม Yaoi ตัวอย่างเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวกับ Yaoi ที่โดดเด่นในยุคนี้คือเว็บไซต์ Exteen ที่มีชื่อว่า Ffman ที่เป็นแหล่งรวบรวมมังงะสายวายให้อ่านฟรีไว้มากมาย แต่ต่อมาเว็บล็อกมีนโยบาย ป้องกันการเผยแพร่ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นเจ้าของบล็อก Ffman จึงต้องย้ายข้อมูล ไปยังเว็บบอร์ด Doujinshi Farm ที่ไม่ข้อจำกัดการลงเนื้อหา ในแต่ละปีจะมีช่วงคัดสมาชิกเข้ากลุ่ม โดยแอดมินเว็บบอร์ด สะท้อนให้เห็นถึงความไม่ต้องการให้ผู้ที่ไม่ได้มีความชอบแบบเดียวกันเข้ามาวุ่นวาย มากเกินไป

เมื่อเวลาผ่านไปเพียงไม่กี่ปี จากที่นัดพบพูดคุยกันตามร้านหนังสือ เหล่าสาววายก็เริ่มที่จะนัดพบเจอ กันในสถานที่ที่ใหญ่ขึ้นและรวมตัวกันได้ง่ายกว่าเดิม นั่นคืองานหนังสือตั้งแต่ระดับเล็ก ไปจนถึงระดับงานหนังสือแห่งชาติ และยิ่งไปกว่านั้นคือมีการจัดงานรวมตัวหนุ่มสาววายโดยเฉพาะในงาน “ตลาดวาย” ภายในงานเน้นการขายพิคซัน มังงะ โดจินชิวายเป็นหลัก และงาน Comic Avenue ที่แม้ว่าจะไม่ได้เน้นขายงานวายเพียงอย่างเดียว แต่ก็สามารถดึงดูดผู้ที่ชื่นชอบการเสพความวายได้อย่างดี ซึ่งเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการเปิดเผยชอบ Yaoi ได้อย่างเปิดเผยมากขึ้น

เมื่อวันที่ 22 กันยายน ปี 2011 มีการประชุมวิชาการระดับชาติ สาขาสังคมวิทยา ครั้งที่ 3 ใน หัวข้อ ลักษณะข้ามชาติ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม ญาณธร เจียรรัตนกุล ได้นำเสนองานวิจัย เรื่อง YAOI (ยาโออิ) : วัฒนธรรมและการเมืองเรื่องเพศในการ์ตูนเกย์ญี่ปุ่น ณ ห้องประชุม อาคารวิจัยและ การศึกษาต่อเนื่อง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จัดโดยคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติสาขาสังคมวิทยา ได้มีการบรรยาย ถึงข้อเท็จจริงหลาย ๆ ด้านของ Yaoi ให้เป็นที่รู้จักว่าเป็นทั้งสื่อบันเทิง ยังเป็นพื้นที่ในการต่อสู้ ทางด้านวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ และการขยายของวัฒนธรรม Yaoi ด้วย (https://th.uncyclopedia.info/wiki/_yaoi_shonen-ai, 2551) แสดงให้เห็นว่า กระแสความนิยมเรื่องแนว Yaoi เป็นเรื่องที่น่าสนใจในเชิงสังคมวิทยาในปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มหนุ่มสาววายในตอนนั้นก็ยังคงหวง ความเป็นส่วนตัวและปิดบังความชอบของตนเอง ซึ่งสะท้อนได้จากผลงานเพลงล้อเลียนใน YouTube

ที่มีเนื้อหาความว่า “เก็บกุญแจไว้ให้ตี ปิดบังไว้ไม่ให้ใครได้แอบดู ถ้าเค้ารู้กันก็คงน่าอายเกินกว่า” “จะปิดยังไง ความววยในใจ ไม่อาจซ่อนเร้น” (ที่มา YouTube ช่อง AY-jin, From(https://www.youtube.com/watch?v=9PjfnYP_Gal&feature=youtu.be, สืบค้นเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2561)

แม้ในแง่การเป็นสื่อลามกของมังงะ Yaoi ยังเป็นข้อถกเถียงในสังคมไทยเรื่อยมา ในขณะเดียวกัน สังคมการอ่านมังงะ Yaoi ไม่ได้หยุดอยู่เพียงแค่งานหนังสือ แต่ยังขยายไปไกลจนกระทั่งสามารถอยู่บนพื้นที่สาธารณะได้หลายแขนง เช่น สำนักพิมพ์บางแห่งถือกำเนิดขึ้นและพิมพ์นิยาย Yaoi ในระบบพรีออเดอร์ เกิดนิยาย Yaoi เรื่อง ‘Love Sick’ ถูกนำไปสร้างเป็นซีรีส์ฉายบนจอโทรทัศน์ และได้รับความพึงพอใจจากกลุ่มสาวววยเป็นจำนวนมาก ต่อมาจึงเริ่มมีสำนักพิมพ์เกิดใหม่ ที่ตั้งขึ้นเพื่อพิมพ์นิยาย Yaoi โดยเฉพาะ และนำนิยายเหล่านั้นไปวางขายในร้านหนังสือเซนส์โตร์ ในขณะที่ญี่ปุ่นเองเริ่มมีกระแสนิยมจากการ์ตูนเรื่องหนึ่ง ชื่อ Junjou Romantica ที่ดังมาก จนกระทั่งผู้คนในสังคมคิดว่าการอ่านงาน Yaoi ไม่ใช่เรื่องแปลก อุตสาหกรรมหนังสือที่ญี่ปุ่นจึงเริ่มจับกระแสววยมากขึ้น เริ่มนำการ์ตูน Yaoi ไปฉายในทีวีช่วงดึก เมื่อฉายในญี่ปุ่นแล้ว ผู้ที่ชื่นชอบการ์ตูน Yaoi ในไทยก็จะทำซับไตเติ้ลภาษาไทยออกมาแล้วเผยแพร่ตามเว็บไซต์สาธารณะ อาทิ MThai เป็นต้น

ภาพที่ 7 Junjou Romantica มังงะ Yaoi ที่ได้รับความนิยมอย่างมากจนนำมาทำเป็นการ์ตูนซีรี่ส์
ที่มา :https://www.google.com/search?q=junjou+romantica&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwi237PQxuHhAhVVT30KHWeWCoEQ_AUIDigB&biw=1366&bih=657#imgrc=7MgM0ucYRDdCNM:

ค่านิยมในสังคมที่สะท้อนผ่านมังงะ Yaoi

ญี่ปุ่นนั้นได้รับวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่มาจากแนวคิดขงจื้อของจีน ซึ่งในวัฒนธรรมนี้เป็นสิ่งที่กำหนดการใช้ชีวิตของผู้หญิง สิ่งที่ผู้หญิงกระทำจะต้องเป็นไปในแนวทางที่สังคมจารีตที่นับถือแนวคิดแบบขงจื้อที่เอื้อผลประโยชน์ให้แก่ผู้ชาย สังคมได้กำหนดให้ผู้หญิงมีบทบาทในฐานะผู้สนับสนุนความเจริญก้าวหน้าของผู้ชายในฐานะ “แม่” และ “ภรรยา” ที่ดี (ศิริวรรณ วรชัยยุทธ, 2559 : 249) “สังคมเพศหญิง” จะวัดคุณค่าและความสำเร็จในชีวิตจากการดูแลเอาใจใส่สามีและลูก และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ในสังคมเพศหญิงนั้นการมีคุณภาพชีวิตที่ดี คือ สัญลักษณ์ของความสำเร็จ พื้นฐานแรงจูงใจในสังคมเพศหญิงคือการต้องชอบในสิ่งที่ทำอยู่ (<https://steemit.com/thai/@bbkastro/thailand-the-most-femininity-culture-in-asia>, 2562) นั่นก็คือการศึกษาการเป็นแม่และภรรยาที่ดี การวางตัวที่สงบเสถียรไม่พูดมากหรืออวดรู้ ดังคำกล่าวที่ว่า “สตรีที่ไร้ความสามารถ คือสตรีที่มีภรรยา” หากผู้หญิงคนไหนไม่ทำตามจะถูกประณามและถูกสามีขมขื่นขย่ำรัง ผู้หญิงญี่ปุ่นและสังคมญี่ปุ่นถูกทำให้เชื่อว่าหน้าที่ของ “แม่บ้าน” ที่จะต้องเป็นทาสรับใช้สามีและลูกนั้นเป็นคุณสมบัติของผู้หญิงญี่ปุ่นโดยแท้ ดังนั้นด้วยความคาดหวังและด้วยการรับรู้อัตลักษณ์ของผู้หญิงเช่นนี้จึงเป็นปัจจัยกำหนดให้ผู้หญิงญี่ปุ่น

ส่วนใหญ่พยายามทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด แม้ผู้หญิงที่มีการศึกษาและมีโอกาสทำงานนอกบ้าน ก็จะยอมออกจากงานเพื่อเป็นแม่บ้านเต็มตัวภายหลังการแต่งงาน ผู้หญิงญี่ปุ่นที่แต่งงานแล้วจึงเป็นเสมือน ส่วนประกอบที่สำคัญของบ้าน เธอจึงไม่มีทางจะเป็นตัวของตัวเองได้อย่างแท้จริง วิถีชีวิตของเธอทั้งหมด ตกอยู่ภายใต้กรอบความคิดที่รัดรั้งให้เธอทุ่มเทให้กับความเป็นแม่และภรรยาแม้ว่ามีความเปลี่ยนแปลง หลายประการเกิดขึ้นกับผู้หญิงญี่ปุ่นสมัยใหม่ แต่ผู้หญิงญี่ปุ่นส่วนใหญ่ก็ยังคงยึดถือคุณค่าเดิม ของความเป็นผู้หญิงอยู่อย่างไม่เสื่อมคลาย

จาก Omnivore podcast ที่จัดโดยนายทีปกร วุฒิพิทยามงคล และนายโตมร ศุขปรีชา เล่าว่า ความฝันชนิดหนึ่งที่ถูกลืมว่าผู้หญิงเอเชียจำนวนมากชอบฝันถึง คือการถูกคนที่ไม่เห็นหน้า คนที่เป็นเงามืด หรือคนที่ไม่รู้ว่าเป็นใครกำลังชมชื่น เพราะผู้หญิงเอเชียมีค่านิยมว่า ถ้าฉันมีความต้องการ ทางเพศ ฉันผิด เพราะฉะนั้นฉันจึงจำเป็นที่จะต้องถูกบังคับ ฉันไม่มีสิทธิที่จะปรารถนาใคร จึงต้องเป็นเงาที่ไม่มีใบหน้ามาชมชื่น แล้วถ้าฉันปกป้อง แปลว่าฉันทำได้ถูกต้องแล้ว (<https://www.the101.world/what-yaoi-tell-us/>, 2561)

จากบทความข้างต้น แม้ว่าญี่ปุ่นกับไทยจะเป็นประเทศในเอเชีย มีค่านิยมชายเป็นใหญ่ ที่ห้ามผู้หญิงมีสิทธิ์ใดๆ แม้กระทั่งเรื่องความต้องการทางเพศ แต่ประเทศญี่ปุ่นที่มีค่านิยมชายเป็นใหญ่ ที่เข้มข้นกว่าไทย ด้านจิตวิทยาการได้ให้คำอธิบายไว้ว่าการอ่านมังงะแนว Yaoi ของผู้หญิงญี่ปุ่น เป็นความต้องการที่จะหลุดพ้นจากความไม่เท่าเทียมกันเรื่องเพศในสภาพสังคมชายเป็นใหญ่ แต่สำหรับไทยที่มีความพิเศษด้านวัฒนธรรม ถึงแม้จะอยู่ในภูมิภาคเอเชียที่มีค่านิยมชายเป็นใหญ่ แต่พื้นฐานวัฒนธรรมและค่านิยมของไทยต่างจากญี่ปุ่นในเรื่องการนับถือผู้หญิงเป็นใหญ่ตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ จนกระทั่งได้รับวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่จากศาสนาพุทธที่เข้ามาในพ.ศ. 236 ผสมปะปนกันจนเป็นสังคม ที่มีทั้งการนับถือหญิงเป็นใหญ่และชายเป็นใหญ่ ดังนั้น การถูกกดขี่จากสภาพสังคมชายเป็นใหญ่ จึงไม่รุนแรงเท่าสังคมญี่ปุ่น สาเหตุหลักของการอ่านมังงะ Yaoi ของคนไทยจึงไม่ได้มาจากการอยากหลีกเลี่ยงหนีสภาพสังคมชายเป็นใหญ่เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีสาเหตุจากความชื่นชอบในลวดลาย ของตัวละครที่สวยงามและเนื้อหาที่สนุกสนานน่าติดตามของมังงะ Yaoi ด้วย การอ่านมังงะ Yaoi ของสังคมญี่ปุ่นและสังคมไทยจึงแตกต่างกัน

สรุป

จากการศึกษาพบว่ามังงะนั้นนั้นคาดว่ามีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 12-13 หรือยุคเฮอัน-คามาคุระ รูปในยุคนี้จะเห็นว่ามีเส้นออกมาจากปากลิง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แสดงท่าทางของลิงที่กำลังพูดคุยอยู่ ด้วยการใช้นิยามลักษณะเพื่อเป็นสื่อแทนการแสดงออกหรืออากัปกิริยา ซึ่งปรากฏอยู่ในมังงะในปัจจุบันเช่นกัน เมื่อเวลาผ่านไป มังงะได้เป็นที่เฝ้ามองจิตใจชาวญี่ปุ่นที่ตกอยู่ในสภาวะกดดันจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ความตลกขบขันของเนื้อหาในมังงะทำให้ได้รับความนิยมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อได้รับความนิยมมากขึ้นจึงมีแนวเรื่องมังงะหลากหลายแนว จึงได้มีการแยกหมวดหมู่ให้เหมาะสมกับเพศและวัย นอกจากนี้ยังมีการแยกหมวดหมู่จากประเภทความรักความชอบได้อีก 3 รูปแบบใหญ่ๆ ได้แก่ ชายรักหญิง หญิงรักหญิง และชายรักชาย ซึ่งมังงะชายรักชายแยกออกเป็น 3 แนว คือ แนว Tanbi, Shonen-Ai และ Yaoi มังงะชายรักชายแต่ละแนวมีการดำเนินเรื่องราวที่แตกต่างกันไป แต่ผู้แต่งมีจุดประสงค์เดียวกันคือสร้างขึ้นโดยผู้หญิงเพื่อนักอ่านผู้หญิงที่ต้องการปลดปล่อยตนเองจากสังคมชายเป็นใหญ่ที่กดให้เพศหญิงจะต้องทำหน้าที่เป็นแม่และภรรยาที่ดี ไม่มีสิทธิ์เสียงออกความเห็นใดๆ แม้กระทั่งเรื่องกามารมณ์ มังงะ Yaoi จึงเป็นพื้นที่ปลดปล่อยความต้องการทางเพศและหลีกเลี่ยงความจริงเกี่ยวกับสังคมชายเป็นใหญ่ด้วยจินตนาการของตน นอกจากจะได้รับความนิยมในญี่ปุ่นมากแล้ว มังงะ Yaoi ยังได้เผยแพร่เข้ามาในไทยราว ค.ศ. 1996 ช่วงแรกนั้นยังไม่ได้รับการยอมรับและมีการกวาดล้างมังงะ Yaoi ตามร้านหนังสือและงานสัปดาห์หนังสือ แม้ว่าจะเป็นที่ถกเถียงว่าเป็นสื่อลามก แต่หลายปีที่ผ่านมา มังงะ Yaoi และสื่อที่เกี่ยวข้องได้เติบโตขึ้นอย่างมากจนสามารถนำมาสร้างเป็นซีรีส์ เกิดสำนักพิมพ์นิยาย Yaoi ขึ้นโดยเฉพาะ แม้ว่าการขึ้นชอชมังงะ Yaoi ของนักอ่านไทยจะได้รับอิทธิพลมาจากญี่ปุ่น แต่นักอ่านชาวไทยกลับอ่านมังงะประเภทนี้เพราะลายเส้นของรูปวาดในมังงะที่สวยงาม และมีเนื้อหาที่สนุกสนานน่าติดตาม ไม่ใช่การปลดปล่อยตนเองจากสภาพสังคมที่กดดันเหมือนอย่างญี่ปุ่น

บรรณานุกรม

- ณิชากริชย์ เลิศวิชญโรจน์. (2017). **หัวใจ / วาย**. กรุงเทพฯ : ไชเบอร์พริ้นท์กรุ๊ป.
- ศิริวรรณ วรชัยยุทธ. (2016). **พลังผู้หญิง แม่ เมีย และเทพสตรี : ความจริง และภาพแทน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

ข้อมูลเว็บไซต์

- กฤติกร วงศ์สว่างพานิช. (2018). **กำเนิดมังงะ (ก่อนจะมารู้ว่ากันด้วยปรัชญาและการเมือง)**. เข้าถึงเมื่อ 22 มีนาคม. เข้าถึงจาก <https://themomentum.co/manga-001/>
- ญาณานธร เจียรรัตนกุล. (2549). **“YAOI : วัฒนธรรมและการเมืองเรื่องเพศ” ใน ลักษณะข้ามชาติและความหลากหลายทางวัฒนธรรม**. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการสังคมวิทยาเวทีภาคกลาง จัดโดยคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติสาขาสังคมวิทยา วันศุกร์ที่ 22 กันยายน 2549 ณ อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่องสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร.
- วันดี สันติวุฒิเมธี. (2017). **เกิดมาเพื่อเป็นเกย์ : สำนวนงานวิจัยชายรักชายในอุษาคเนย์**. เข้าถึงเมื่อ 14 ตุลาคม. เข้าถึงจาก <https://www.the101.world/research-on-gender-and-sexual-identity-in-sea/>
- Akibatan. (2018). **รู้เปล่า มังงะนั้นก็มีหลายประเภท มารู้จักมังงะประเภทต่างๆ กันดีกว่า!!**. เข้าถึงเมื่อ 22 มีนาคม. เข้าถึงจาก <https://akibatan.com/2018/04/scoop-the-type-of-manga/>
- Bbkastro. (2018). **ที่ญี่ปุ่นสามเป็นใหญ่...แต่ที่เมืองไทยต้องแรงใจภรรยา <Thailand :The Most Femininity Culture in Asia >**. เข้าถึงเมื่อ 22 เมษายน. เข้าถึงจาก <https://steemit.com/thai/@bbkastro/thailand-the-most-femininity-culture-in-asia>
- L.Rock. (2011). **การเข้ามาของ Yaoi ในสังคมไทย**. เข้าถึงเมื่อ 14 ตุลาคม. เข้าถึงจาก <http://www.toywars.in.th/webboard/content.aspx?nForumID=1&nTopicID=20390>
- Share Chairs. (2017). **ไม่ปรากฏชื่อเรื่อง**. เข้าถึงเมื่อ 23 เมษายน. เข้าถึงจาก <https://www.facebook.com/107238396113389/photos/a.126378274199401/624112954425928/?type=1&theater>

- Suphawan Kongsuwan. (2018). **นิยายวาย : กระแสนิยม และกระแสสะท้อนสังคมที่ ‘ไร้เดียงสาทางเพศ’**. เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน. เข้าถึงจาก <https://www.the101.world/what-yaoi-tell-us/>
- ไร้สาระนุกรม. (2007). **ไร้ซอร์ซ:ตีความ yaoi และ shonen-ai ในแง่มุมทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา**. เข้าถึงเมื่อ 12 เมษายน. เข้าถึงจาก https://th.uncyclopedia.info/wiki/_yaoi_shonen-ai
- Voice TV. (2017). **‘วาย’ กระแสนิยมในนิยายที่ไม่มีวันซา**. เข้าถึงเมื่อ 19 พฤศจิกายน. เข้าถึงจาก <https://www.voicetv.co.th/read/520318>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นุชอาภา อาแว
วัน/เดือน/ปีเกิด	1 มกราคม 2540
ที่อยู่	35/16 ถนนแสงจันทร์ ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000
ประวัติการศึกษา	
2558-ปัจจุบัน	สำเร็จการศึกษา คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา (ภาษาเวียดนาม) มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนาม จันทร์ จังหวัดนครปฐม
2552-2557	มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โรงเรียนนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส